

**Základní škola Slezská Ostrava, Škrobálkova 51,
příspěvková organizace**

Škrobálkova 300/51, 718 00 Ostrava - Kunčičky

tel.: 596 237 045, 602 522 146

e-mail: zs-skrobalkova@seznam.cz

Školní program proti šikanování

Základní škola Slezská Ostrava, Škrobálkova 51,

příspěvková organizace

Škrobálkova 300/51, 718 00 Ostrava - Kunčičky

tel.: 596 237 045, 602 522 146

e-mail: zs-skrobalkova@seznam.cz

Obsah

1. Úvod.....	3
2. Cíle programu	3
3. Organizace a odpovědnost	3
4. Prevence šikany	4
4.1 Zmapování a vyhodnocování situace	4
4.2 Společný postup zaměstnanců	4
4.3 Prevence ve třídách a ve výuce	5
4.4 Ochranné prostředí školy	5
5. Jak rozpoznat možné projevy šikany	5
6. Postup při podezření na šikanu	6
7. Rozlišení závažnosti situace	6
8. Spolupráce se zákonnými zástupci	7
9. Spolupráce s odbornými institucemi	7
10. Následná práce a péče	8
11. Dokumentace	8
12. Vyhodnocování programu	8
13. Provázanost s dalšími dokumenty školy	9
14. Závěrečné ustanovení	9
Příloha č. 1 – Aktuální seznam pracovníků PPŠ	10
Příloha č. 2 – Dokumentace	11

Základní škola Slezská Ostrava, Škrobálkova 51,

příspěvková organizace

Škrobálkova 300/51, 718 00 Ostrava - Kunčičky

tel.: 596 237 045, 602 522 146

e-mail: zs-skrobalkova@seznam.cz

1. Úvod

školní program proti šikanování je součástí systému prevence školy a navazuje zejména na **Preventivní program školy, Program poradenských služeb školy, Krizový plán školy a Školní řád.**

Jeho cílem je vytvářet bezpečné, respektující a podporující prostředí, předcházet vzniku šikany, včas rozpoznat její projevy a zajistit účinnou pomoc a ochranu žákům, kteří jsou ohroženi.

Program je zaměřen na prevenci, včasné zachycení, řešení a následnou práci s jednotlivci i třídními kolektivy.

Při řešení šikany škola postupuje podle aktuálních metodických doporučení MŠMT a podle charakteru a závažnosti konkrétní situace. Při závažných nebo krizových situacích se postupuje podle **Krizového plánu školy**. MŠMT zdůrazňuje nutnost rozlišovat mezi počáteční a pokročilou šikanou a podle závažnosti posoudit, zda je škola schopna situaci řešit vlastními silami, nebo je třeba zapojit odbornou pomoc.

2. Cíle programu

Hlavními cíli programu jsou:

- vytvářet bezpečné a respektující prostředí školy
- předcházet šikaně a dalším formám ubližování mezi žáky
- podporovat pozitivní vztahy v třídních kolektivech
- vést žáky k respektu, spolupráci a odpovědnému chování
- včas rozpoznávat varovné signály šikany
- zajistit rychlou a koordinovanou pomoc ohroženému žákovi
- zabránit dalšímu ubližování a minimalizovat jeho následky
- spolupracovat se zákonnými zástupci a podle potřeby s odbornými institucemi
- následně vyhodnocovat účinnost přijatých opatření

3. Organizace a odpovědnost

Za koordinaci prevence a řešení šikany odpovídá zejména **školní metodik prevence** ve spolupráci s **výchovným poradcem** a dalšími pracovníky PPŠ.

Do prevence a zachycení šikany jsou zapojeni všichni pedagogičtí pracovníci školy.

Třídní učitel

- sleduje vztahy v třídním kolektivu

Základní škola Slezská Ostrava, Škrobálkova 51, příspěvková organizace

Škrobálkova 300/51, 718 00 Ostrava - Kunčičky
tel.: 596 237 045, 602 522 146 e-mail: zs-skrobalkova@seznam.cz

- reaguje na podezřelé nebo nevhodné projevy chování
- předává informace školnímu metodikovi prevence a podle charakteru situace výchovnému poradci
- spolupracuje při následné práci se třídou a při komunikaci se zákonnými zástupci

Každý zaměstnanec školy, který zaznamená podezření na šikanu nebo závažné ubližování mezi žáky je povinen situaci neprodleně předat třídnímu učiteli a podle závažnosti také příslušnému pracovníkovi PPŠ.

V případě bezprostředního ohrožení bezpečí nebo zdraví se postupuje ihned podle **Krizového plánu školy**.

4. Prevence šikany

Prevence šikany je součástí každodenního života školy a probíhá na několika úrovních.

4.1 Zmapování a vyhodnocování situace

Škola průběžně sleduje vztahy mezi žáky, atmosféru ve třídách a výskyt rizikového chování.

Podle potřeby využívá zejména:

- pozorování žáků
- informace třídních učitelů a dalších pedagogů
- rozhovory se žáky
- podněty zákonných zástupců
- údaje z poradenské práce
- případně vhodné diagnostické nebo dotazníkové metody

Zjištění jsou využívána k plánování preventivních a podpůrných opatření.

4.2 Společný postup zaměstnanců

Zaměstnanci školy jsou seznamováni s projevy šikany, možnostmi její prevence a základními postupy při jejím podezření nebo výskytu.

Škola podle potřeby zajišťuje další vzdělávání pracovníků v oblasti prevence a řešení šikany.

Základní škola Slezská Ostrava, Škrobálkova 51,

příspěvková organizace

Škrobálkova 300/51, 718 00 Ostrava - Kunčičky

tel.: 596 237 045, 602 522 146

e-mail: zs-skrobalkova@seznam.cz

4.3 Prevence ve třídách a ve výuce

Prevence probíhá zejména:

- v třídnických hodinách a při práci třídního učitele s kolektivem
- v jednotlivých vyučovacích předmětech podle jejich charakteru
- při adaptačních a preventivních aktivitách
- při školních a mimoškolních akcích
- při běžné každodenní práci s třídními kolektivy

Žáci jsou přiměřeně věku seznamováni zejména s tím:

- co je šikana a co již není běžný konflikt
- jak rozpoznat nevhodné nebo nebezpečné chování
- jak se zachovat, pokud jsou sami ohroženi
- jak pomoci spolužákovi
- na koho se mohou obrátit o pomoc

4.4 Ochranné prostředí školy

Škola vytváří podmínky pro bezpečí žáků, zejména prostřednictvím:

- pravidel stanovených Školním řádem
- pedagogického dohledu
- jasných pravidel chování
- sledování rizikových míst a situací
- dostupnosti pracovníků školy
- možnosti žáků obrátit se na důvěryhodného dospělého

5. Jak rozpoznat možné projevy šikany

Za varovné signály mohou být považovány zejména:

- opakované ponižování, zesměšňování nebo nadávky
- vyčleňování žáka z kolektivu
- opakované fyzické napadání nebo vyhrožování
- poškozování nebo odebírání věcí
- šíření ponižujících či zraňujících informací
- opakované útoky prostřednictvím internetu nebo sociálních sítí

Základní škola Slezská Ostrava, Škrobálkova 51, příspěvková organizace

Škrobálkova 300/51, 718 00 Ostrava - Kunčičky
tel.: 596 237 045, 602 522 146 e-mail: zs-skrobalkova@seznam.cz

- výrazná změna chování nebo nálady žáka
- strach z docházky do školy
- náhlé zhoršení prospěchu nebo zapojení do výuky
- opakované psychosomatické obtíže bez zjevné příčiny
- vyhýbání se spolužákům nebo určitým místům ve škole
- neobvyklá ztráta či poškození osobních věcí

Jednotlivý projev nemusí automaticky znamenat šikanu. Podezření je vždy nutné posuzovat v souvislostech a podle vývoje situace.

6. Postup při podezření na šikanu

Při podezření na šikanu škola postupuje zejména v tomto pořadí:

- **zajistí bezpečí žáka** a podle potřeby oddělí účastníky situace
- **informuje třídního učitele a školního metodika prevence**, podle charakteru případně také výchovného poradce
- **posoudí závažnost a charakter situace**
- **zajistí potřebné informace a podklady** a postupuje citlivě vůči všem zúčastněným
- **chrání ohroženého žáka před dalším ubližováním**
- podle závažnosti stanoví další postup a případně zapojí vedení školy, zákonné zástupce nebo externí odborníky
- přijme opatření vůči nevhodnému chování a současně zajistí další podporu ohroženému žákovi a práci s třídním kolektivem
- **situaci následně sleduje a vyhodnocuje**

Při šetření není přípustné vystavovat oběť dalšímu tlaku nebo ji konfrontovat s agresorem způsobem, který by mohl vést k jejímu dalšímu ohrožení.

Podrobné krizové postupy jsou uvedeny v **Krizovém plánu školy**.

7. Rozlišení závažnosti situace

Škola při posuzování situace rozlišuje zejména mezi:

Základní škola Slezská Ostrava, Škrobálkova 51,

příspěvková organizace

Škrobálkova 300/51, 718 00 Ostrava - Kunčičky

tel.: 596 237 045, 602 522 146

e-mail: zs-skrobalkova@seznam.cz

Počáteční šikanou

Situace, kdy lze předpokládat možnost zvládnutí případu školou za využití vlastních pracovníků a běžných odborných postupů.

Pokročilou nebo závažnou šikanou

Situace charakterizovaná například skupinovým násilím, výraznou nerovnováhou sil, opakovaným závažným ubližováním, ohrožením zdraví nebo života či situací, kterou škola není schopna bezpečně řešit vlastními silami.

U pokročilé nebo závažné šikany škola bez zbytečného odkladu zapojuje vedení školy a podle potřeby odborné pracoviště či další příslušné instituce.

Při bezprostředním ohrožení zdraví nebo života se postupuje podle **Krizového plánu školy** a podle potřeby jsou přivolány složky integrovaného záchranného systému.

8. Spolupráce se zákonnými zástupci

Zákonní zástupci jsou podle charakteru případu informováni a zapojováni do řešení situace. Škola s nimi usiluje o otevřenou a věcnou spolupráci a společné hledání dalšího postupu.

Zákonný zástupce může na podezření na šikanu upozornit třídního učitele, pracovníka PPŠ nebo vedení školy.

Podle závažnosti případu škola doporučí nebo zprostředkuje další odbornou pomoc.

9. Spolupráce s odbornými institucemi

Podle charakteru a závažnosti případu může škola spolupracovat zejména se:

- školskými poradenskými zařízeními
- střediskem výchovné péče
- OSPOD
- zdravotnickými a psychologickými službami
- Policií ČR
- dalšími odbornými a sociálními službami

Pokud situace přesahuje odborné nebo kompetenční možnosti školy, škola vyhledá odpovídající odbornou pomoc. Tento princip odpovídá metodice MŠMT, která doporučuje při závažných případech posoudit vlastní kompetence školy a podle potřeby zapojit externí odborníky.

Základní škola Slezská Ostrava, Škrobálkova 51,

příspěvková organizace

Škrobálkova 300/51, 718 00 Ostrava - Kunčičky

tel.: 596 237 045, 602 522 146

e-mail: zs-skrobalkova@seznam.cz

10. Následná práce a péče

Po vyřešení případu škola situaci dále sleduje. Podle potřeby pracuje:

- o ohroženém žákem
- se žákem, který se dopouští ubližování
- s třídním kolektivem
- s dalšími žáky, kteří byli situací zasaženi
- se zákonnými zástupci.

Cílem následné práce je zabránit opakování šikany, obnovit bezpečné vztahy ve třídě a podpořit návrat žáků k bezpečnému fungování ve škole.

11. Dokumentace

O řešení závažnějších případů je vedena odpovídající dokumentace. Dokumentace obsahuje zejména podstatné informace o:

- oznámení nebo zjištění situace
- provedených opatřeních
- komunikaci se zákonnými zástupci
- zapojení dalších pracovníků nebo institucí
- následném vyhodnocení situace

Dokumentace je vedena a uchovávána v souladu s pravidly ochrany osobních údajů.

12. Vyhodnocování programu

Školní program proti šikanování je průběžně vyhodnocován v rámci činnosti PPŠ a prevenci školy. Škola podle potřeby vyhodnocuje zejména:

- výskyt a charakter řešených případů
- situaci v třídních kolektivech
- účinnost přijatých opatření
- potřeby žáků a zaměstnanců
- potřebu úprav preventivních aktivit

**Základní škola Slezská Ostrava, Škrobálkova 51,
příspěvková organizace**

Škrobálkova 300/51, 718 00 Ostrava - Kunčičky
tel.: 596 237 045, 602 522 146 e-mail: zs-skrobalkova@seznam.cz

Výsledky vyhodnocování jsou využívány při plánování další preventivní činnosti a při aktualizaci programu.

13. Provázanost s dalšími dokumenty školy

Školní program proti šikanování je provázán zejména s:

- Preventivním programem školy
- Programem poradenských služeb školy
- Krizovým plánem školy
- Strategií předcházení školní neúspěšnosti
- Školním řádem

Program proti šikanování upravuje především prevenci, včasné zachycení a systémovou práci školy se šikanou.

Konkrétní postupy při závažných a krizových situacích jsou upraveny v **Krizovém plánu školy**.

14. Závěrečné ustanovení

Školní program proti šikanování je součástí systému prevence školy a je závazný pro zaměstnance v rozsahu jejich pracovních kompetencí.

Program je průběžně vyhodnocován a podle potřeby aktualizován.

Aktuální personální obsazení a kontaktní údaje pracovníků PPŠ jsou uvedeny v samostatné příloze.

V Ostravě dne 1.9.2026

Zpracovala: Mgr. Ellis Thalia Hrdá, školní metodička prevence

Základní škola Slezská Ostrava, Škrobálkova 51,

příspěvková organizace

Škrobálkova 300/51, 718 00 Ostrava - Kunčičky

tel.: 596 237 045, 602 522 146

e-mail: zs-skrobalkova@seznam.cz

Příloha č. 1 – Aktuální seznam pracovníků PPŠ

Funkce	Jméno	Oblast/role
Výchovný poradce	Mgr. et Mgr. Petra Slavíková	výchovné a vzdělávací obtíže, závažné případy
Školní metodik prevence	Mgr. Ellis Thalia Hrdá	prevence rizikového chování, šikana, absence
Školní psycholog	Bc. Petra Konečná	psychologická podpora žáků
Sociální pedagog	Bc. Renáta Klišová	sociální a rodinná problematika
Sociální pedagog	Bc. Kristián Kutáč, DiS. et DiS.	sociální a rodinná problematika

Aktuální seznam pracovníků PPŠ je průběžně aktualizován podle personálního obsazení školy.

**Základní škola Slezská Ostrava, Škrobálkova 51,
příspěvková organizace**

Škrobálkova 300/51, 718 00 Ostrava - Kunčičky
tel.: 596 237 045, 602 522 146 e-mail: zs-skrobalkova@seznam.cz

Příloha č. 2 – Dokumentace